

Mon nợ KHỔ TRẢ

Tường nhà Hoàng Trường Việt

Việt,

Mấy hôm nay anh em ở đây (CVA59 Bắc Cali) đang bàn nhau việc việc đóng góp lập quỹ để sử dụng trong việc đăng báo chia buồn hoặc đặt vòng hoa phúng điếu mỗi khi có tang tế. Bàn qua tính lại, cũng chưa dứt khoát hẳn là thế nào vì có bạn "kiêng" cái tên gọi, sợ xui. Nhưng cho dù anh em có tìm ra phương thức thế nào đi nữa, phần tao, tao chưa biết phải tính làm sao với cái khoản 10 đô la mà gửi cho tao từ hôm tháng 5. Lần đó đăng báo phân ưu với một bạn của chúng ta, mà phone dặn tao cho mà đóng góp chung với anh em bên này. Sau đó mà gửi tao một tấm check \$20 mặc dầu tao đã cho mà hay là phần góp mỗi người chỉ có \$10. Tao "xì nẹc", phone lại mà, hỏi cho

rõ cái \$10 dư ra mà gửi tao để làm gì. Bằng cái giọng bí mật cố hữu, mà nói: "Ông cứ giữ dùm đấy cho tôi. Tôi biết chỉ trong vòng dăm ba tháng nữa thôi, thế nào mình cũng còn có việc phải xài đến và tôi sẽ lại nhờ ông, đỡ phải gửi cái check nữa". Gặng hỏi, mà vừa cười vừa giải thích thêm: "Tôi đã bảm rồi. Ông cứ tin tôi đi, thế nào cũng xài tới mà, chỉ dăm tháng nữa thôi". Hồi nào tới giờ tao tin mà là thằng mê bói toán, tao tin là mà bỏ nhiều thì giờ nghiên cứu tử vi. Nhưng tao không tin cái tài coi tử vi lý số của mà. Có chằng tao chỉ tin một phần ở cái cách coi tướng mạo đàn bà mà mà học được qua mấy câu thơ: "Trường túc bất chi lao...".

Và quả đúng như tao vẫn nghĩ về cái tài đoán... trật của mà. Mấy

tháng qua chưa có việc gì cần đến mà chung góp cái khoản đó cả. Thì dùng một cái mà ra đi, để lại bàn hoàng trong lòng bạn bè. Riêng tao, sau những giây phút sống sờ, giờ đây tao còn thêm bối rối với cái khoản \$10 này.

Nhưng không phải vì chưa biết làm sao trả lại cho mà 10 đô la, mà tao ngồi viết và đặt tên bài này là “Món nợ không trả”. Mà và tao chơi với nhau mấy chục năm, chia xẻ với nhau biết bao kỷ niệm thì \$10 nghĩa lý gì. Ngày tao đặt chân lên đất này, mà đã chẳng cho tao gấp mấy mươi lần \$10 hay sao.

Tao dùng cái tựa “Món nợ không trả” để nói về một việc, khi mà sống tao không làm cho mà. Đợi đến bây giờ mà đi rồi tao mới làm thì còn “nước mẫu” gì nữa.

Tao không nhớ chắc lúc nào, hình như là khoảng tháng 7, thằng Lệ gọi cho tao hỏi: “Thằng Việt có nhờ mà viết cho nó không?”. Tao hỏi “Viết gì?”. “Thì nó nhờ tao viết cho nó một bài. Chắc thế nào rồi nó cũng gọi cho mà”.

Mấy tháng sau này, gần như tuần nào mà cũng phone cho tao,

khuyên tao nên bốc mấy thang thuốc Bắc mà uống. Mà nói hàng giờ, giải thích lợi hại của từng vị thuốc. Mà thuyết phục còn hơn thầy lang. Rồi mà chép toa thuốc gửi cho tao. Cũng giống như chuyện bói toán, chuyện thuốc thang này tao chỉ tin mà một phần. Mà nói say mê về các toa thuốc, nên qua mấy lần phone, tao vẫn chưa thấy mà nhắc nhở gì đến chuyện viết lách cả. Mãi đến hôm mùng 1 tháng 8, tao nhớ rõ vì hôm đó tao đang đàn đúm với bạn bè ở Oregon thì mà gọi cell của tao. Nhưng vì tao không bật máy nên mà để lời nhắn lại. Mãi 2 hôm sau về nhà, tao mới gọi cho mà. Lần này mà vào thẳng đề, cho biết mà đang có dự tính sẽ viết hồi ký “cho tụi nó biết tay, chú tụi nó viết ba láp ba xằng ông sót ruột lấm rồi” (tao nhớ câu mà nói tựa tựa như thế). Và “để cho thêm hoa thêm lá”, mà nhờ tao và các bạn bè, mỗi đứa viết cho mà một bài. Viết về những gì giữa mà và tao từ xưa tới giờ, xấu tốt, vui buồn, khen chê gì cũng được.

Đã được thằng Lệ cho hay trước nên tao từ chối, với lý lẽ rành rọt: “Nếu mà bảo tao viết để chúng

mình đọc với nhau, thì tao viết. Chú còn viết để in sách cho người khác đọc thì không. Giữa mày với tao có gì để mà viết ngoài những kỷ niệm. Phải là những thằng như thằng Lợi, thằng Ấn, đã từng chơi chung với tụi mình, hay cùng lắm phải là những thằng đã học Chu Văn An cùng thời với mình, mới chia xẻ được những chuyện, những kỷ niệm tao kể việc mày. Tao khen mày tụi nó hiểu là tao không bốc thơm mày vô lối, tao chê mày tụi nó biết là tao không chửi bậy. Người khác đọc những chuyện ấy chắc chắn họ sẽ xổ toẹt, như tao vẫn thường xổ toẹt những bài thiên hạ bốc thơm nhau trong các sách loại "hồi ký đời tôi". Có chuẩn bị trước nên tao nói một hơi, mày không chen vào đâu được. Khác với mọi lần, mày là người nói còn tao thường là người nghe. Một khi mày đã "mở máy" thì phải khó khăn lắm người đối thoại với mày mới tìm được chỗ hở lúc mày ngừng lấy hơi để chen vô. Hôm đó tao nói một hơi, mày không chen vào lời tao được, và cũng không có lý lẽ gì phản bác ý kiến của tao. Sau cùng mày đành âm ừ chấp nhận, không chống chế, không phản đối, nhưng

rõ ràng là cũng không hài lòng.

Tao biết tao đã làm mày thất vọng. Nhưng tao không ân hận, ngay cả bây giờ, mày đã vĩnh viễn rời bỏ bạn bè rồi, tao cũng không ân hận là tại sao tao không chiều ý mày một lần cuối. Tụi mình thân nhau đến độ có thể nói thẳng mà không ngưng mồm. Hơn nữa, nào có ai nghĩ được là mày ra đi lạ đến thế. Mày đang phây phây yêu đời, vẽ ra một lô chương trình. Mày nói với tao, mày còn dự tính thực hiện nhiều chuyện lắm mà. Viết sách. Làm truyền hình. Rồi cuối năm nay sẽ về thăm Việt Nam, thăm lại bạn bè cũ một lần. Ai có ngờ đâu ...

Chỉ mới hôm giữa tháng 8, mày phone cho tao, than thở không biết mắc cái chứng gì mà đau bụng chịu không nổi, suốt đêm không ngủ, phải gọi vấn kế "Đốc" Dự. Ông Đốc khuyên mày nên request bác sĩ làm thử nghiệm các thứ ngay. Mày nói ông Đốc dặn dò chớ coi thường, nếu vì lý do gì lấy appointment không được, mày mua vé, bay qua Nam Cali để ông Đốc lo cho. Thứ tư mày đi làm endoscopies xong, thứ bảy mày lại gọi cho tao, "báo cáo" là

làm cái test này phải chích thuốc ngủ, hay thuốc tê, thuốc mê gì đó, chứ không giống cái kiểu soi ruột tao kể với mày, tao nằm nghiêng, nhìn thấy trên monitor cái đầu camera luôn trong ruột mình như con sán. Bác sĩ chưa thấy dấu hiệu gì trong ruột mày cả, cần làm thêm biopsy nữa. Mày vẫn lạc quan nói chuyện về chương trình làm truyền hình với ĐDN. Thế rồi chỉ 2 tuần sau, ngày 12/9 nghe tin mày đau nằm ICU, tụi tao email và phone cho nhau hỏi thăm tin tức. Tao gọi Minh "Tô Tân", nó trả lời không biết gì nhiều, vì chưa vào thăm mày được. Dưới Nam Cali thằng Cát "khóa 17 VB" cho hay nó đã check với mấy tên rất thân của mày, mấy tên này còn nói: "Thằng Việt mà bệnh hả? Tao đ... tin được!". Không có cách gì liên lạc được với mày hay với bà xã mày, tao dùng computer làm một tấm card "get well", viết vài chữ, gửi bưu điện cho mày. Nhưng chắc mày cũng chả thấy mặt mũi tấm card đó thế nào, vì chiều ngày 23/9 sau khi Lợi và tao vừa mua xong vé máy bay định tuần sau sang thăm mày, thì đến tối được tin mày đi rồi!

Suốt từ đầu đến giờ tao nhắc tới tình bạn của tụi mình là mấy chục năm, nhưng thực sự tao không nhớ chính xác là mày và tao bắt đầu chơi với nhau từ năm nào. Nếu tao không lầm thì trong suốt thời gian đi học mày và tao chưa từng ngồi chung một lớp với nhau bao giờ. 1954 ở Nguyễn Trãi, học tạm tại cơ sở trường Trương Minh Ký, bên cạnh rạp Đại Nam, mày học B3 với Độ "Đen", Khải "lùn", tao học B1 với "Tony" Ấn, Lợi. Năm 1956 chuyển sang đệ Tam Chu Văn An, mày học nơi dãy nhà ngang, gần quán bác Ba "Bít Tất", tao ngồi lớp bên cạnh cầu tiêu. Tao biết mày vì mày có tiếng trong nhóm "chịu chơi". Mày học đánh box với Sơn "Típ", Bùi Công Huệ, Phúc "Trầu điên". Trong khi tao chân chỉ hạt bột cấm đầu vào sách vở với Trương Bách, Khánh "Bướm Vàng". Thế nhưng tao lại thân với mày còn hơn cả với nhiều thằng học cùng lớp nữa. Cũng lạ! Xong tú tài, mỗi thằng đi một ngã. Mày theo binh nghiệp. Tao lẻo đẻo theo sách vở. Đến khi xấp lại ở nhà Cát "khóa 17 VB" trên đường Nguyễn Huỳnh Đức, mày và tao mới chia xẻ với nhau nhiều tâm sự. Dạo mày

đi làm quận ở Đất Đỏ – tỉnh Phước Tuy – mà bảo tao là có gặp thằng Quân dạy ở đó. Một đêm mà đi nhảy nhót ở Vũng Tàu đến mười hai giờ đêm không về quận được – đành gõ cửa nhà thằng Quân ở trọ để ngủ nhờ. Đêm đó mà chỉ nốc rượu nên bụng đói meo, mà hỏi nó có gì bỏ bụng không, nó bảo vì nó thích “súc bánh dày” nên vợ nó ở Sài Gòn phơi khô gửi xuống cho nó tích trữ. Rồi mà với nó lôi chiếc đèn cồn ra. Hai thằng hí hục thụt ra thụt vào như anh lò rền kéo bễ. Lửa lên, hai thằng mà cởi trần, mặc quần xà lỏn, dạng háng ngồi nướng bánh. Thằng Quân nhìn mà ngồi ăn, nó cười phong cho mà là “Tri huyện bánh dày” – mà có nhớ? Rồi nhiều khi về Sài Gòn mà lái xe Jeep đến thẳng nhà tao, tâm sự đủ chuyện. Từ chuyện mũi tên, hòn đạn, chuyện bay bướm, đến chuyện tình duyên, mà đều kể cho tao nghe. Nhất là những chuyện tương lai đây hứa hẹn của mà sau mỗi lần mà đi coi bói về. Mà mê bói toán, hề nghe đâu có thầy hay là mà mò đến. Mà vẫn nói: tử vi là khoa học, mình phải tin, nhưng tin một cách có căn bản khoa học chứ không tin bừa. Thực

sự tao thấy cái cách tin của mà cũng chẳng có gì là khoa học lắm. Chúng có là chuyện vợ con của mà, có ông thầy nào nói trước được đúng đâu. Đây là khoảng thời gian mà xuống tinh thần nhất. Đến độ bà Dung, chị tao, một lần thấy mà đã hỏi: Sao anh Việt lúc này xuống sắc thế. Đây là vì chị tao biết mà là một thằng vốn dĩ rất vui vẻ, thích bông đùa, nên đã ngạc nhiên trước sự sa sút của mà.

Đến lúc có gia đình thì tụi mình không còn lang thang với nhau nữa. Tháng 4 năm 1975 mà xuống tàu trước ngày 30 tháng 4, tao kẹt lại 15 năm sau mới được đi bằng máy bay. Nhưng khi tao sang tới đây, trái với những định kiến có tính cách dè dặt lúc đầu của tao, mà cũng như tất cả các bạn bè khác đã đối xử rất là có tình nghĩa với tao, giúp tao xóa được mặc cảm của kẻ đến sau.

Lần sau cùng mà và tao gặp nhau là hôm 20/12/2003 tụi mình đến dự đám cưới con gái “Đốc” Dự ở Santa Ana. Vợ chồng mà từ Virginia qua, tụi tao từ San Jose xuống. Hôm đó “ông Đốc” không

xếp cho tụi mình ngồi chung bàn. Nhưng chuyện đưa đẩy, sau cùng tao sang ngồi với mà, để bà xã mà qua ngồi nói chuyện với bà xã tao. Phải chăng đó là cơ duyên cho 2 thằng mình ngồi ăn với nhau một lần cuối cùng?

Từ ngày sang Mỹ, có thêm một thành ngữ mới: “Kể từ 60 tuổi trở đi, mỗi ngày sống thêm là một “ngày bonus”. Mà được hơn 7 năm bonus, tao sắp 5. Nhưng bao nhiêu

rồi cũng thế thôi, tất cả bọn mình đang xếp hàng. Ngày xưa mình xếp hàng đôi đi vào lớp học nhìn về tương lai. Ngày nay mình xếp hàng một đi vào hư vô bỏ lại dĩ vãng.

Món nợ đã thuộc về dĩ vãng, trả được hay không cũng thế thôi, Việt ơi!...

(19.10.04)